

[Rahbek.]

holde Spørgsmaalet aabent, for at vi kunde se paa det og overveje det i Udvalget.

Diskussionen om, hvorvidt det, der her er Tale om, skal være en Straf eller ej, interesserer mig ikke saa stærkt. Jeg gaar i alt Fald ud fra, at der altid vil holdes en Vej aaben for Benaadning, og saa synes jeg egentlig, vi kan komme let over dette Spørgsmaal.

Til det ærede Medlem Hr. Pürschel vil jeg gerne sige, for at der ikke skal være nogen Misforstaaelse, at jeg med Ordet „Menneskedyr“ ikke tænkte paa de unge Mennesker fra Fannerup. De har begaaet en Forbrydelse, og de har faaet en meget haard Straf — jeg siger ikke, den er *for* haard —, men de *har* faaet en haard Straf —, og jeg tror ikke, jeg vil i alt Fald ikke haabe det, at en Lov som den, vi her behandler, vilde kunne bringes til Anvendelse i et lignende Tilfælde. Med Udtrykket „Menneskedyr“ tænkte jeg paa andre Eksempler, vi har haft i den senere Tid — jeg behøver jo ikke her at nævne Navne, men vi har netop i de senere Maaneder haft saa grufulde Tilfælde, at jeg synes, der ikke findes nogen Betegnelse, der passer bedre end „Menneskedyr“.

Pürschel: Den højtærede Justitsminister udtalte, at hvis vi ikke tager denne Lov, vil et stort Antal Kvinder og Børn blive Genstand for Sædelighedsforbrydelser. Dette giver mig Anledning til at fremhæve noget, som jeg glemte at sige før, nemlig at man endelig ikke maa overvurdere Virkningen af en Lov som denne; den kan ikke føre til, at man, om jeg saa maa sige, atskaffer Sædelighedsforbrydelser. Det, den kan føre til, er, at Antallet af Sædelighedsforbrydelser bliver mindre — heri er jeg fuldkommen sikker paa, at den højtærede Justitsminister vil være enig med mig. Antallet af Sædelighedsforbrydelser vil kunne blive noget mindre, og det kan naas, uden at man behøver at spørre Folk inde i samme Grad, som det vilde være nødvendigt, hvis vi ikke fik denne Lov.

Den højtærede Minister har misforstaaet, hvad jeg sagde om de 5 ovre fra Grenaa. Jeg har ikke sagt, at det i og for sig var en formildende Omstændighed, at de var flere om det — noget saadant haaber

jeg, min gode juridiske Uddannelse vil have forhindret mig i at sige. Hvis jeg havde sagt det, vilde jeg nemlig have talt imod den Straffelov, som jeg selv har været med til at vedtage. Der staar jo nemlig deri, at det normalt er en skærpene Omstændighed, at der har været flere om at udføre Forbrydelsen. Men naar den højtærede Minister mange Gange har sagt — og jeg synes understreget det næsten *for* stærkt —, at den nye Straffelov betød et stort Fremskridt derigennem, at man ikke straffede Gerningen, men Gerningsmanden, saa kan Ministeren heller ikke være blind for det, som er det rigtige: at den Omstændighed, at der er flere om at begaa en Handling, undertiden kan forklare, at den bliver begaaet i Tilfælde, hvor den enkelte slet ikke vilde have begaaet den.

Det er netop det, der er sket her, og jeg har den Tilfredsstillelse at kunne sige, at den Dommer, der har behandlet Sagen, netop ser saaledes paa det, at ingen af de unge Mennesker isoleret vilde have begaaet denne Forbrydelse. Han deler altsaa ganske det Syn paa de unge Mennesker, som jeg her har gjort mig til Talsmand for — og gjort mig til Talsmand for ud fra Erfaringer, jeg har indhøstet under nogle Aars Virksomhed med at holde Forhør.

Det, der er det rigtige i Straffelovens Betragtning paa dette Punkt, er, at i al Almindelighed er det en i høj Grad skærpene Omstændighed, at der har været mange om Forbrydelsen; det gør den objektivt meget farligere, derigennem at den enkeltes Mulighed for Nødværge, hvad der er uhyre vigtigt i et Tilfælde som det foreliggende, er saa meget ringere over for de mange end over for faa, og fremdeles, at den enkelte Retshaandhæver, der skal forfølge denne Forbryder, naturligvis er lettere stillet over for en enkelt end over for flere; og det vil normalt ogsaa subjektivt være en skærpene Omstændighed, thi hvis flere i Forvejen har aftalt det, viser det en Fasthed i Forsættet og en Vilje til at forene Kræfterne, som er samfundsmæssigt farligere, end en enkelt Forbryder normalt er det. Dette udelukker ikke, at man kan have Blik for, at der ogsaa i Samvirken kan ligge noget, som tilslører Ansvar for den enkelte og fører ham til at begaa noget, som han, hvis han var alene, aldrig vilde have begaaet. Dette har jeg